

FORSIDEILLUSTRASJON

@heiaklubben / Helene Brox

REDAKSJON

Ansvarlig redaktør:

Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:

Nils Roar Gjerdet

Jørn Arne Aas

Redaksjonssjef:

Kristin Aksnes

Redaksjonsråd/Editorial Board:

Linda Z. Arvidsson, Ellen Berggreen, Morten Enersen,

Jostein Grytten, Anne M. Gussgard, Anne Christine

Johannesen, Sigbjørn Løes, Nina J. Wang,

Marit Øilo

Redaksjonskomité:

Malin Jonsson, Anne Rønneberg, Anders Godberg,

Kristin S. Klock, Odd Bjørn Lutnæs

ABONNEMENT

For ikke-medlemmer og andre abonnenter:

NOK 2 300,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,

Tlf: 977 58 527

e-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Haakon Vils gate 6,

PB 2073, Vika, 0125 Oslo

Tlf: 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no

www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 7050, 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Media

Grafisk design: 07 Media

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

TRYKT I
NORGE
NO. 1470

Fagpressen
OPPLAGSKONTROLLERT

MILJØMERKET TRYKFOR
07 MEDIA - 204 0250

Snakk om etikk uten å moralisere

Foto: Kristin Aulby

Kan vi snakke om etikk uten å moralisere? Jeg mener det, og jeg synes vi skal gjøre det. Det er så mange etiske problemstillinger og dilemmaer. Livet er fullt av dem. De står i kø. Også innen oral helse og på tannlegefeltet, og i Tidende – også denne gangen.

Det med å ikke moralisere er viktig. Ingen liker å bli moralisert over. La oss bare snakke om det, så vi får vite mest mulig. Hva skjer egentlig, og hvorfor?

Hvem behandler hvem på hvilken måte, og hva er bakgrunnen? Er det fordi det ikke er nok annet å gjøre. Eller er det noe annet?

Pål Barkvoll, som nylig er gått inn i rollen som president i Association for Dental Education in Europe (ADEE) sier at det ikke er noen tvil om at mange tannleger utfører kosmetisk behandling kun for estetikkens skyld, og uten at det er nødvendig for den orale helsen. Det skjer i Norge, så vel som i Europa og i resten av verden, leser vi i denne utgaven av Tidende. NTFs president, Heming Olsen-Bergem svarer, og er ikke helt sikker på om påstanden har rot i virkeligheten, samtidig som han ser at slik behandling markedsføres.

I intervjuer med nyutdannede tannlegers møte med arbeidslivet i Tidende nr. 12 2020 hørte vi ting som: – *Det var et press på å selge inn behandling som jeg mener er unødvendig (...) de foreslo eller reklamerte kraftig for ting som tannbleking og usynlig regulering overfor folk som absolutt ikke trenger det, etter min mening. Jeg følte et forventningspress om at jeg skulle gjøre det samme, og det var jeg ikke komfortabel med.*

Uansett er det slik at fagmiljøer og foreninger i inn- og utland synes å være helt enige om at de ikke ønsker at det er slik.

Policydokumenter og sunn fornuft sier at det skal og bør være annerledes. Og likevel. Og hvorfor? Hvem vil fortelle oss hvorfor de eventuelt behandler på en annen måte enn det som regnes som etisk forsvarlig, og som ingen egentlig vil ha noe av? Ikke uttalt i hvert fall.

Vil vi få vite noe om dette når NTFs president inviterer til digital dialog med medlemmene? Det kan hende, uten at det er satt noe tema for disse møtene. Det skal ikke jeg si noe om. Bare at det høres ut som en god idé å møtes og snakke sammen. Dette er en ny ting som starter opp i mars, og som det står mer om under Fra NTF i denne utgaven av Tidende.

Tilbake til etikken og de ulike problemstillingene. Fra NTFs råd for tannlegeetikk snakkes det denne gangen om *Helfos fristelser* i spalten *Snakk om etikk*:

Fallgruvene kan være mange, står det, og at det medfører relativt store kostnader å være pålagt å ha direkteoppgjør med Helfo. Fristelsen kan være stor for å få noe igjen for utleggene. Kan vi bli fristet til å skaffe pasienter rettigheter de ikke har, for så å få gjennomført behandling pasienten ellers ikke hadde økonomi til, spørres det?

Våre etiske regler gir som regel klare svar, heter det videre. Men i hverdagen møter vi mange problemstillinger, og reglene er ikke alltid like enkle å følge. Vi må minne oss selv på at det er pasienten som skal ha ytelse fra velferdssystemet og ikke vi som yrkesgruppe. Dersom vi synes reglene er urettferdige, er det likevel ikke greit å tøy dem til egen eller pasientens fordel, heter det til slutt.

Som sagt. Etske spørsmål, problemstillinger og dilemmaer står i kø. La oss snakke om det.

Ellen Beate Dyvi
Ansvarlig redaktør